

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Факультет здоров'я та фізичного виховання
Кафедра теорії та методики фізичної культури**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету здоров'я
та фізичного виховання
Едуард СИВОХОП
"30" *серпня* 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Галузь знань:	A Освіта
Спеціальність:	A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Предметна спеціальність:	A4.11 Середня освіта (Фізична культура)
Освітня програма:	Фізична культура
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова навчання:	українська

Ужгород, 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти» для здобувачів вищої освіти галузі знань А Освіта, спеціальності: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметна спеціальність: А4.11 Середня освіта (Фізична культура), освітньої програми «Фізична культура»

Розробник: Хома Т. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури

Протокол № 13 від 26 червня 2025 року.

Завідувач кафедри ТМФК Іван МАРІОНДА

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

Протокол № 12 від 30 червня 2025 року

Голова науково-методичної комісії Фелікс ФІЛАК

1.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 90	1-ий	1-ий
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 34 самостійної роботи студента – 56	1-ий	1-ий
	Лекції:	
	10 год.	8 год
	Практичні:	
	24 год.	2 год
Вид підсумкового контролю: екзамен	Самостійна робота	
Форма контролю: усна	56 год	80 год

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти» укладена відповідно до освітньо-професійної програми Фізична культура галузі знань А Освіта спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура) другого (магістерського) рівня вищої освіти і спрямована на підготовку майбутніх учителів фізичної культури із врахуванням сучасних вимог освітньої галузі «Фізична культура».

Мета вивчення дисципліни: ознайомити здобувачів вищої освіти із специфікою методики навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти, що базується на засадах компетентнісного підходу; з'ясувати особливості організації процесу навчання фізичної культури, застосування інноваційних методів; сформувати дослідницьку складову професійної компетентності, здатність до критичного мислення, особистісного та професійного самовдосконалення, оцінювання власної практики в контексті освітніх новацій; формувати демократичні та морально-етичні цінності.

Відповідно до освітньо-професійної програми вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей:

Інтегральна: здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальних:

- здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти (ЗК 1);
- здатність організовувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти (ЗК 3);
- здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним (ЗК 4);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення (ЗК 5);
- здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, та презентувати їх результати (ЗК- 7)

Фахових:

- здатність до інноваційної діяльності (ФК 2);
- здатність прогнозувати результати освітнього процесу (ФК 3);
- здатність моделювати зміст освітнього процесу, формувати у здобувачів освіти ключові компетентності (ФК 4);
- здатність формувати мотивацію здобувачів освіти й організовувати їхню пізнавальну діяльність (ФК 5);
- здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу (ФК 6);
- здатність створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища (ФК 7);
- здатність використовувати сучасні методи і технології навчання для формування у здобувачів освіти грамотності у фізичній культурі, розвитку рухових умінь, навичок і фізичних якостей (ФК 9);
- здатність організовувати навчальний процес з фізичного виховання у закладах освіти, позанавчальну роботу, реалізовувати спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність (ФК 10);
- здатність проектувати навчальний процес з фізичної культури з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій (ФК 11);
- здатність до здійснення об'єктивного оцінювання і аналізу результатів навчання з фізичної культури і модифікування навчальної діяльності з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей здобувачів освіти (ФК 12);

- здатність формувати у здобувачів освіти знання та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, будувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу для створення здоров'язбережного і здоров'яформувального середовища (ФК 13);
- здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу (ФК 14);
- здатність планувати освітній процес (ФК 15).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Немає передумов

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами освіти таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Бути готовим добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти.	<i>РН 1</i>
Вміти організовувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти	<i>РН 3</i>
Бути здатним виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним	<i>РН 4</i>
Бути здатним генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення	<i>РН 5</i>
Здійснювати науково-педагогічні дослідження, та презентувати їх результати	<i>РН 7</i>
Впроваджувати в практику фізичної культури інноваційну діяльність	<i>РН 9</i>
Вміти прогнозувати результати освітнього процесу	<i>РН 10</i>
Вміти моделювати зміст навчання, формувати у здобувачів освіти ключові компетентності та поєднувати навчальний і виховний процеси	<i>РН 11</i>
Вміти формувати мотивацію здобувачів освіти й організовувати їхню пізнавальну діяльність.	<i>РН 12</i>
Бути здатним до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу	<i>РН 13</i>
Вміти створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища.	<i>РН 14</i>
Вміти використовувати сучасні методи і технології навчання для формування у здобувачів освіти грамотності у фізичній культурі, розвитку рухових умінь, навичок і фізичних якостей	<i>РН 16</i>
Бути здатним організовувати освітній процес з фізичного виховання у навчальних закладах, позанавчальну роботу, реалізовувати спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність.	<i>РН 17</i>
Вміти проектувати навчальний процес з фізичної культури з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій	<i>РН 18</i>
Бути готовим до здійснення об'єктивного оцінювання і аналізу результатів навчання з фізичної культури та модифікування навчальної діяльності з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей здобувачів освіти	<i>РН 19</i>

Вміти формувати у здобувачів освіти знання та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, будувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу для створення здоров'язбережнього і здоров'я формувального середовища	<i>PH 20</i>
Бути здатним організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу	<i>PH 21</i>
Вміти планувати і організувати освітній процес	<i>PH 22</i>

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти»

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр PH
Уміє добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти.	<i>PH 1</i>
Організовує процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти	<i>PH 3</i>
Здатний виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним	<i>PH 4</i>
Уміє генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення	<i>PH 5</i>
Здатний проводити науково-педагогічні дослідження та презентувати їх результати	<i>PH 7</i>
Знає упроваджувати в практику фізичної культури інноваційну діяльність	<i>PH 9</i>
Уміє прогнозувати результати освітнього процесу	<i>PH 10</i>
Здатний моделювати зміст навчання, формувати у здобувачів освіти ключові компетентності та поєднувати навчальний і виховний процеси	<i>PH 11</i>
Вміє формувати мотивацію здобувачів освіти й організувати їхню пізнавальну діяльність.	<i>PH 12</i>
Здатен до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу	<i>PH 13</i>
Уміє створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища	<i>PH 14</i>
Здатний використовувати сучасні методи і технології навчання для формування у здобувачів освіти грамотності у фізичній культурі, розвитку рухових умінь, навичок і фізичних якостей	<i>PH 16</i>
Здатний організувати освітній процес з фізичного виховання у навчальних закладах, позанавчальну роботу, реалізовувати спортивно-масову та рекреаційно-оздоровчу діяльність	<i>PH 17</i>
Знає проектувати навчальний процес з фізичної культури з урахуванням освітніх потреб здобувачів освіти, їх стану здоров'я, віку, статі, культурних та національних традицій та відповідно до сучасних освітніх тенденцій	<i>PH 18</i>
Здатний здійснювати об'єктивне оцінювання і аналіз результатів навчання з фізичної культури та модифікування навчальної діяльності з урахуванням здібностей та індивідуальних особливостей здобувачів освіти	<i>PH 19</i>
Уміє формувати у здобувачів освіти знання та переконання, необхідні для реалізації здорового способу життя, підтримання належного рівня фізичної активності, будувати комунікацію з усіма	<i>PH 20</i>

учасниками освітнього процесу для створення здоров'язбережного і здоров'яформувального середовища	
Здатний організувати безпечно освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу	PH 21
Знає планувати й організувати освітній процес	PH 22

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- письмові роботи (складання тез лекцій, написання рефератів, тестування, моделювання фрагментів уроків та розробка конспектів уроків з фізичної культури, проекти);
- усні відповіді (дискусія з методичної проблеми, виступи, інформаційні повідомлення, відповіді на питання та доповнення, бліц-опитування, ділова гра, розв'язання ситуативних завдань квазіпрофесійного характеру);
- екзамен

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання письмових завдань, заслуховування усних відповідей на практичних заняттях з урахуванням завдань самостійної роботи.

Форма модульного контролю: письмова – тестування, 2 теоретичні питання

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, ECTS та національними шкалами (табл. 5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за змістовий модуль складається з поточного оцінювання, виконання самостійної роботи, модульної контрольної роботи (табл. 5.2).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота					МКР	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	50	100
10	10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Показники	Загальна к-сть балів
Змістовий модульний контроль	
<p>Оцінювання роботи на практичних заняттях, інтегроване з самостійною роботою студента:</p> <p>– виконання письмових робіт (складання тез лекцій, написання рефератів; тестування, моделювання фрагментів уроків та розробка конспектів уроків з фізичної культури, проекти). Кількість балів – від 1 до 5. Показники: правильність викладу матеріалу, уживання фахової термінології, мовленнєва й методична правильність оформлення творчого продукту. Для тестових завдань: 100% - 5 балів; 75% - 4 бали; 50% - 3 бали; нижче 50% - 2 (1) бали;</p> <p>– усні відповіді (дискусія з методичної проблеми, виступи, інформаційні повідомлення, відповіді на питання та доповнення, бліц-опитування, ділова гра, розв'язання ситуативних завдань квазіпрофесійного характеру). Кількість балів – від 1 до 5. Показники: культура усного професійного мовлення, здатність поєднувати теоретичні знання із практичними вміннями, вміння презентувати власні доробки.</p> <p>Максимальна кількість балів, отриманих за виконання письмових завдань та усних відповідей – 10</p>	50
– модульна контрольна робота (тестові завдання та теоретичний матеріал, що складається з двох питань). Максимальна к-сть балів – 50	50
Разом	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота оцінюється в 50 балів та складається з тестових питань і теоретичного матеріалу, що охоплює 2 питання за програмою дисципліни. Кількість варіантів завдань відповідає кількості студентів групи. Тестових питань – 10. На кожне питання пропонується 4 варіанти відповідей, з яких 1 – правильна. Тестове питання оцінюється в 2 бали. Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань складає 20 балів. Теоретичний матеріал включає 2 питання. Відповідь на теоретичне питання оцінюється від 1 до 15 балів. Критерії оцінювання: повнота висвітлення змісту питання, знання ключових понять, аргументація відповіді; логічне, послідовне викладення думок, узагальнення, підбиття підсумків; дотримання норм культури писемного мовлення, наукового стилю викладу думок.

Таким чином максимальна оцінка здобувача вищої освіти за модульну контрольну роботу – 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Екзамен є формою підсумкового контролю. Екзамен проводиться в усній формі та включає відповіді на 3 питання екзаменаційного білету.

Критерії оцінювання усних відповідей на питання екзаменаційного білету:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) – заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- дає вичерпну і повну відповідь на всі питання;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вміє поєднати теоретичний матеріал з набутими практичними вміннями (моделювання уроку, наведення фрагментів уроку тощо);
- припускається 1-2 несуттєвих мовленнєвих помилок;

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно володіє навчально-програмовим матеріалом;
- дає повну відповідь на всі питання;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він здобуває;
- вміє поєднати теоретичний матеріал з практичними вміннями, однак припускається помилок у наведенні фрагментів уроків

– припускається окремих неточностей, які може самостійно виправити;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) – заслуговує студент, який:

- в цілому володіє програмовим матеріалом;
- дає неповну відповідь на питання, зокрема уточнюючі;
- ознайомлений з основною і додатковою програмовою літературою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він здобуває;
- вміє поєднати теоретичний матеріал з практичними вміннями, припускається помилок методичного характеру (2-3);

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- володіє програмовим матеріалом, проте окремі питання висвітлені не в повному обсязі;
- теоретична відповідь частково підтверджується прикладами практичного характеру;
- припускається помилок (3-4) при відповідях, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє поверхнево програмовим матеріалом;
- знання носять репродуктивний характер;
- теоретичний матеріал недостатньо підкріплюється набутими практичними вміннями;
- припускається помилок (5-6) у професійному мовленні;

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявляє суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу,
- поверхнево орієнтується у ключових поняттях і термінах з дисципліни;

оцінка «незадовільно» (0-35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- не володіє програмовим матеріалом;
- не відповідає на питання білету;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного вивчення даної дисципліни.

Якщо студент не з'явився на екзамен (залік) у визначений час, то у відомості викладач записує його підсумкову модульну оцінку (при умові, що вона ≥ 60 балів) або «не з'явився», якщо ця оцінка становить менше 60 балів.

Студенти, які не з'явилися на екзамен (залік) без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль. Педагогічні засади навчання фізичної культури в закладах загальної середньої освіти. Методичні особливості уроку фізичної культури.

Тема 1. Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти як педагогічна дисципліна. Аналіз нормативно-законодавчої бази щодо розвитку освіти.

Мета, завдання дисципліни «Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти». Дидактичні та специфічні принципи навчання. Зв'язок методики навчання фізичної культури з психологією, педагогікою та іншими науками. Нормативно-законодавча база України про організацію освітнього процесу у ЗЗСО. Інклюзивне навчання у сучасній філософії педагогічної освіти.

Державний стандарт початкової освіти, галузь «Фізична культура»: вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти з фізкультурної освітньої галузі (Додаток 11). Державний стандарт базової середньої освіти, галузь «Фізична культура»: компетентнісний потенціал (Додаток 21). Типові (модельні) навчальні програми з фізкультурної освітньої галузі. Змістові лінії, їх загальна характеристика (тезисні нотатки щодо змісту навчання).

Особливості організації освітнього процесу у ЗЗСО, уроків фізичної культури зокрема. Міждисциплінарний зв'язок у процесі викладання методики навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти. Сучасні дослідження вчених із проблеми методики навчання фізичної культури у ЗЗСО (аналіз 3 джерел).

Тема 2. Сучасний урок фізичної культури у ЗЗСО в умовах компетентнісної освіти

Вимоги до сучасного уроку фізичної культури. Методи навчання на уроках фізичної культури. Методи інтерактивного навчання. Ігрові технології едьютейменту й гейміфікації як інноваційні методи навчання. Структура уроку та методика проведення підготовчої, основної, заключної частин. Організація уроку з фізичної культури в умовах інклюзивного навчання. Виховна спрямованість уроку фізичної культури.

Дослідницький проект: інноваційні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми шкільного віку в сучасних умовах. Урок фізичної культури (аналіз одного із них на основі Інтернет-джерела; клас, тема за вибором здобувача вищої освіти). Інвентар та обладнання як один із компонентів сучасного уроку фізичної культури.

Характерні риси уроку фізичної культури у ЗЗСО: власний погляд. Вимоги до уроку фізичної культури з урахуванням диференційованого підходу до навчання (заняття з дітьми з різним рівнем фізичного стану). Різновиди шкільних уроків фізичної культури. Правила безпеки під час проведення уроків фізичної культури.

Тема 3. Методи й прийоми навчання на уроках фізичної культури у початковій школі

Зміст програмових вимог до уроку фізичної культури у початковій школі у контексті НУШ на адаптаційному та основному етапах. Методичні підходи до реалізації змістових ліній «Базова рухова активність», «Ігрова та змагальна діяльність учнів», «Піклування про стан здоров'я та безпеку». Дозування навантаження на уроці. Наскрізне виховання на уроках фізичної культури. Оцінювання досягнень молодших школярів на уроках фізкультури.

Власне портфоліо: вправи для розвитку фізичних якостей у дітей молодшого шкільного віку, методика проведення (на прикладі двох вправ); українські народні рухливі ігри на уроках фізичної культури та в позаурочний час як засіб національно-патріотичного виховання (добірка 2 ігор). Моделювання уроку фізичної культури: презентація плану уроку (клас, тема за вибором здобувача вищої освіти).

Складання конспекту уроку фізичної культури із використанням інноваційних методів навчання (клас, тема за вибором студента). Позаурочні форми роботи з учнями молодшого шкільного віку. Характеристика методичних особливостей фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня: ранкове коло; фізкультурні хвилини і фізкультурні паузи; спортивні години у групах подовженого дня. Позаурочна (позашкільна) діяльність учителя фізичної культури з молодшими школярами (форми роботи). Співпраця вчителя фізичної культури з класоводом та батьками.

Тема 4. Організація уроку фізичної культури у 5-9 класах на засадах компетентнісного підходу

Аналіз програмових вимог до уроку фізичної культури у 5-9, 10-11 класах. Аналіз модельної навчальної програми (5-9 класи). Головні вимоги до сучасного уроку фізичної культури за модельною навчальною програмою. Спрямованість фізкультурно-оздоровчої діяльності. Оцінювання освітніх досягнень учнів (за групами результатів). Алгоритм діяльності вчителя щодо організації формувального оцінювання.

Методичні особливості організації і проведення уроків фізичної культури в старшій школі. Створення квазіпрофесійного середовища: моделювання фрагменту уроку у 5-9 класах (клас, тема за вибором здобувача).

Аналіз уроку фізичної культури у 5-9 класах за Інтернет-джерелами (тема, клас за вибором здобувача). Організація спортивно-масових, рекреаційно-оздоровчих заходів із старшокласниками (складання плану проведення одного із них). Робота спортивних гуртків, секцій (планування роботи).

Тема 5. Професійна діяльність учителя фізичної культури. Учитель фізичної культури як дослідник.

Учитель й учні як суб'єкти освітнього процесу: реалізація педагогіки партнерства. Складові професійної компетентності вчителя фізичної культури. Педагогічна майстерність та педагогічна техніка вчителя фізичної культури. Науково-дослідницька діяльність учителя.

Планування і контроль навчальної роботи з фізичного виховання у закладі освіти. Просвітницька діяльність учителя фізичної культури. Заходи щодо попередження травматизму на уроках фізичної культури чи у позаурочній діяльності. Роль фізичної культури й спорту у попередженні булінгу у школярів.

Фізкультурно-оздоровчі технології у процесі фізичного виховання учнів ЗЗСО (узагальнення). Роль вебінарів, психолого-педагогічних тренінгів у становленні індивідуального стилю вчителя фізичної культури.

6.2. Структура навчальної дисципліни

1	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі				усього	у тому числі					
		л	п	лаб	с.р		і.р.	л	п	лаб	с.р	і.р.
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль Педагогічні засади навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти. Методичні особливості уроку фізичної культури												
Тема 1. Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти як педагогічна дисципліна. Аналіз нормативно-законодавчої бази щодо розвитку освіти.	16	2	2		12		16	2			14	
Тема 2. Сучасний урок фізичної культури у ЗЗСО в умовах компетентнісної освіти	18	2	4		12		18	2			16	
Тема 3. Методи й прийоми навчання на уроках фізичної культури у початковій школі	18	2	6		10		18	2			16	
Тема 4. Організація уроку фізичної культури у 5-9 класах на засадах компетентнісного підходу	18	2	6		10		18	2			16	
Тема 5. Професійна діяльність учителя фізичної культури. Учитель фізичної культури як дослідник	18	2	4		12		18		2		16	
Модульний контроль	2		2				2				2	
Усього за змістовим модулем	90	10	24		56		90	8	2		80	
Разом	90	10	24		56		90	8	2		80	

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	
		денна	заочна
Змістовий модуль Педагогічні засади навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти. Методичні особливості уроку фізичної культури			
1.	Тема 1 Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти як педагогічна дисципліна. Аналіз нормативно-законодавчої бази щодо розвитку освіти. Державний стандарт початкової освіти, галузь «Фізична культура»: вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти з фізкультурної освітньої галузі (Додаток 11). Державний стандарт базової середньої освіти, галузь «Фізична культура»: компетентнісний потенціал (Додаток 21). Типові (модельні) навчальні програми з фізкультурної освітньої галузі. Змістові лінії, їх загальна характеристика (тезисні нотатки щодо змісту навчання).	2	
2.	Тема 2. Сучасний урок фізичної культури у ЗЗСО в умовах компетентнісної освіти Дослідницький проект: інноваційні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми шкільного віку в сучасних умовах. Урок фізичної культури (аналіз одного із них на основі Інтернет-джерела; клас, тема за вибором здобувача вищої освіти). Інвентар та обладнання як один із компонентів сучасного уроку фізичної культури.	4	
3.	Тема 3. Методи й прийоми навчання на уроках фізичної культури у початковій школі. Власне портфоліо: вправи для розвитку фізичних якостей у дітей молодшого шкільного віку, методика проведення (на прикладі двох вправ); українські народні рухливі ігри на уроках фізичної культури та в позаурочний час як засіб національно-патріотичного виховання (добірка 2 ігор). Моделювання уроку фізичної культури: презентація плану уроку (клас, тема за вибором здобувача вищої освіти).	6	
4.	Тема 4. Організація уроку фізичної культури у 5-9 класах на засадах компетентнісного підходу. Методичні особливості організації і проведення уроків фізичної культури в старшій школі. Створення квазіпрофесійного середовища: моделювання фрагменту уроку у 5-9 класах (клас, тема за вибором здобувача).	6	
5.	Тема 5. Професійна діяльність учителя фізичної культури. Учитель фізичної культури як дослідник Планування і контроль навчальної роботи з фізичного виховання у закладі освіти. Просвітницька діяльність учителя фізичної культури. Заходи щодо попередження травматизму на уроках фізичної культури чи у позаурочній діяльності. Роль фізичної культури й спорту у попередженні булінгу у школярів.	4	2
	Модульний контроль	2	
	Разом за змістовим модулем	24	2

6.4. Самостійна робота

Назва теми	Форма навчання	
	денна	заочна
Змістовий модуль. Педагогічні засади навчання фізичної культури в закладах загальної середньої освіти. Методичні особливості уроку фізичної культури		
Тема 1. Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти як педагогічна дисципліна. Аналіз нормативно-законодавчої бази щодо розвитку освіти. Особливості організації освітнього процесу у ЗЗСО, уроків фізичної культури зокрема. Міждисциплінарний зв'язок у процесі викладання методики навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти. Сучасні дослідження вчених з проблеми методики навчання фізичної культури у ЗЗСО (аналіз 3 джерел).	12	14
Тема 2. Сучасний урок фізичної культури у ЗЗСО в умовах компетентнісної освіти. Характерні риси уроку фізичної культури у ЗЗСО: власний погляд. Вимоги до уроку фізичної культури із урахуванням диференційованого підходу до навчання (заняття з дітьми з різним рівнем фізичного стану). Різновиди шкільних уроків фізичної культури. Правила безпеки під час проведення уроків фізичної культури.	12	16
Тема 3. Методи й прийоми навчання на уроках фізичної культури у початковій школі. Складання конспекту уроку фізичної культури із використанням інноваційних методів навчання (клас, тема за вибором студента). Позаурочні форми роботи з учнями молодшого шкільного віку. Характеристика методичних особливостей фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня: ранкове коло; фізкультурні хвилини і фізкультурні паузи; спортивні години у групах подовженого дня. Позаурочна (позашкільна) діяльність учителя фізичної культури з молодшими школярами (форми роботи). Співпраця вчителя фізичної культури з класоводом та батьками.	10	16
Тема 4. Організація уроку фізичної культури у 5-9 класах на засадах компетентнісного підходу. Аналіз уроку фізичної культури у 5-9 класах за Інтернет-джерелами (тема, клас за вибором здобувача). Організація спортивно-масових, рекреаційно-оздоровчих заходів із старшокласниками (складання плану проведення одного із них). Робота спортивних гуртків, секцій (планування роботи).	10	16
Тема 5. Професійна діяльність учителя фізичної культури. Учитель фізичної культури як дослідник Фізкультурно-оздоровчі технології у процесі фізичного виховання учнів ЗЗСО (узагальнення). Роль вебінарів, психолого-педагогічних тренінгів у становленні індивідуального стилю вчителя фізичної культури.	12	16
Модульний контроль		2
Разом за змістовим модулем	56	80

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

(у разі потреби)

Обладнання: мультимедійний комплекс, гаджети

Програмне забезпечення: робоча програма; презентації програмового матеріалу.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Арефьев В. Г. Основи теорії та методики фізичного виховання: підручн. 3-тє вид. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О. А., 2014. 368 с.
2. Методика інклюзивного навчання за Концепцією «Нова українська школа»: навч. посіб. Уклад.: С. В. Стеблюк. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2023. 113 с.
3. Методичний путівник Нової української школи: фізична культура : зб. метод. матеріалів / О. А. Качан, Д. С. Кудрявець, М. О. Вольвак. Краматорськ, 2021. 62 с.
4. Нова українська школа: методика навчання фізичної культури у 1–4 класах закл. заг. сер. освіти : навч.-метод. посіб. / А. А. Боляк, Г. А. Коломоєць, А. А. Ребрина, Н. Л. Боляк. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2021. 160 с.
5. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні: курс лекцій . уклад. А.М. Гарлінська, Н.М. Корнійчук, О.В. Солодовник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 68 с.
6. Методика навчання фізичної культури у закладах загальної середньої освіти. Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів спеціальності А 4 Середня освіта предметної спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура) другого (магістерського) рівня вищої освіти/ укладач к. пед. н., доцент Хома Т. В. Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025. 43 с.
7. Хома Т. В. Сивохоп Е.Е. Сучасний урок фізичної культури в умовах Концепції Нової української школи. *Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи*. № 5. 2024. С.67-71.

Допоміжна література

1. Зорочкіна Т., Орбан І., Ткаченко В. Використання інтерактивних технологій на уроках фізичної культури в початковій школі. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*, 2023, (2), С. 168–173.
2. Кривуца І., Несен О. Інтегровані уроки фізичної культури у закладах середньої освіти під час дистанційної форми навчання. *Фізична культура і спорт. Виклики сучасності*. Збірка наукових статей. 2022. № 2. С.45-54.
3. Лелека В., Гузенко Я. Гейміфікація як інноваційний метод навчання фізичної культури в контексті Нової української школи. *Збірник наукових праць Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. Вип. 2(12), 2024. С.13-19.
4. Носко М. О., Архипов О. А., Гаркуша С. В., Воєділова О. М., Носко Ю. М. Удосконалення здоров'язбережувальної системи позакласної та позаурочної роботи з фізичного виховання. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2017. Вип. 143. С. 291-299.
5. Ялович В. Т., Ялович А. В. Спортивно-масова та рекреаційно-оздоровча діяльність у закладах освіти. (Частина І Спортивно-масова робота : практичні завдання для самостійної роботи з освітнього компонента) [Текст] : Луцьк : Вежа-Друк, 2024. 40 с.
6. Хома Т. В. Методична підготовка майбутніх фахівців фізичної культури до професійної діяльності в умовах компетентнісної освіти. *Наукові записки БДПУ*. Серія: Педагогічні науки. Вип. 1. 2025. 260 с. С. 114-122

Інтернет-джерела

1. Державні стандарти. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
2. Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni-prohramy/2024/Model.navch.prohr.5-9.klas-2024/fizkult-5-9-kl-bazhenkov-ta-in-22-08-2024.pdf>
3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2017. № 38–39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
4. Про повну загальну середню освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
5. Рекомендації щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, 2024. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>

Результати перегляду робочої програми дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20_ /20_ без змін/зі змінами (Додаток)
необхідне підкреслити

Протокол №___ від ___ _____ 20

Завідувач кафедри _____ -